

erfaringen havde vist, om den virkelig behøvedes for at forhindre ældre og modne Mænds Deltagelse i Konkurrencen.

Konsistorium var efter de senere Aars Erfaring enig med Professor Steenstrup i, at der var god Grund til at sætte en bestemt Aldersgrænse, hvis Betydningen af Prisaftandlingernes Besvarelse og Maalestokken for deres Bedømmelse ikke aldeles skulde forrykkes i den offentlige Mening, og indstillede, idet det iøvrigt sluttede sig til Professor Steenstrups Udtalelser, at Ministeriet vilde søge udvirket, at den ved kongelig Resolution af 23de Juni 1868 fastsatte Bestemmelse om, at Adgangen til at vinde Universitetets Prisedaille stod aaben for Enhver, der uden at have opnaaet kongelig Ansættelse paa den Tid, Prisopgaverne besvaredes, maatte føle sig opfordret til at deltage i Konkurrencen, begrænsedes nærmere derhen, at der for de Konkurrerende fastsattes en vis Aldersgrænse ved Opgavernes Besvarelse, hvilken Aldersgrænse Konsistorium passende mente ikke kunne sættes til det 30te Aar. Derefter vilde der nemlig regelmæssig blive aabnet de Studerende Lejlighed til saavel i deres Studietid ved Universitetet som ogsaa i en Tidsfrist af mindst 5 à 6 Aar, efterat de havde taget Embedsexamen, at kunne konkurrere om Prisedaillen.

Efter Ministeriets Indstilling blev det derefter ved kongelig Resolution af 2den Juni 1891 bifaldet, »at den ved allerhøjeste Resolution af 23de Juni 1868 fastsatte Bestemmelse om, at Adgangen til at vinde Universitetets Prisedaille staaer aaben for Enhver, der uden at have opnaaet kongelig Ansættelse paa den Tid, Prisopgaven besvares, maatte føle sig opfordret til at deltage i Konkurrencen, med Hensyn til Prisopgaver, der samtidig maatte blive udsatte, begrænses derhen, at den Konkurrerende ved Opgavens Besvarelse ikke maa være over 30 Aar gammel«.

V. Akademiske Grader.

De under det lægevidenskabelige Fakultet hørende midlertidige Docenters Deltagelse i Bedømmelsen af Disputatser.

Under 12te Februar 1891 modtog Konsistorium en Skrivelse fra det lægevidenskabelige Fakultet, hvori dette forespurgte, om det kunne paalægges de midlertidige Docenter under Fakultetet at deltage i Bedømmelsen af Afhandlinger, indleverede for Doktorgradens Erhvervelse, og at optræde som officielle Opponentter ved den offentlige Disputation, naar Afhandlingens Emne vedrørte deres specielle Fag som Docenter, og naar Fakultetet ønskede det, hvorhos Fakultetet, saafremt ovennævnte Pligt ikke paahviledes til de omtalte Docenter, androg om, at denne maatte blive paalagt dem, da den mest betryggende Bedømmelse af Afhandlingerne derved altid vilde blive sikret.

Ved Skrivelse af 16de Marts s. A. indsendte Konsistorium Fakultetets Skrivelse til Kirke- og Undervisningsministeriet, idet Konsistorium bemærkede, at ovennævnte Pligt formentlig ikke kunde paalægges de 2de midlertidige Docenter, Dr. med. C. Salomonsen og Dr. med. Jul. Petersen, forsaavidt de ikke maatte erklære sig villige til at paatage sig fornævnte Hverv, da der ikke ved deres Ansættelse var givet dem noget Paalæg i

fornævnte Henseende. Derimod kunde Konsistorium slutte sig til Fakultetets Ønske, forsaavidt angik nye midlertidige Docenter under Fakultetet og henstillede, at der ved fremtidige Ansættelser blev givet de midlertidige Docenter under Fakultetet ovennævnte Paalæg. Foruden de nævnte 20 midlertidige Docenter under Fakultetet vare endvidere ansatte som midlertidige Docenter de 2de af Overlægerne ved Kommunehospitalet, hvortil ved Finansloven for 1891—92 vilde komme Overlægen paa Blegdamshospitalet. Da disse Lægers Udnævnelse ikke foretoges af Ministeriet, vilde der ikke ved Udnævnelsen kunne gives dem fornævnte Paalæg, hvorimod der i hvert enkelt Tilfælde, hvor deres Virksomhed maatte ønskes af Fakultetet, maatte træffes Overenskomst med dem, og den fornødne Tilladelse erhverves hos Ministeriet.

I Skrivelse af 25de April 1891 meddelte Kirke- og Undervisningsministeriet, at det ganske kunde slutte sig til Konsistoriums Udtalelser om fornævnte Sag, og at Ministeriet var villigt til ved nye Ansættelser af midlertidige Docenter under det lægevidenskabelige Fakultet at give disse det fornævnte Paalæg, medens Ministeriet maatte overlade det til Fakultetet at træffe nærmere Overenskomst i saa Henseende med de allerede ansatte midlertidige Docenter og med de af Kommunen ansatte Overlæger, der havde paataget sig midlertidig Docentvirksomhed, da man ikke kunde paalægge nogen af disse Docenter som Pligt at udføre andre Forretninger, end dem, der i sin Tid udtrykkeligt vare paalagte dem.

b. Betingelser for Dispensation med Hensyn til Karakteren ved Embedsexamen ved Erhvervelsen af Doktorgraden.

Ved Cirkulære af 3die Juni 1891 til Fakultetet bemærkede Konsistorium, at det — som Følge af, at dets Erklæring begjæredes over oftere indkomne Ansøgninger fra Kandidater om at maatte stedes til indlevere en Afhandling til Forsvar for Erhvervelsen af Doktorgrade skjøndt Kandidaterne ikke opfyldte den lovbestemte Betingelse derfor, have første Karakter til Embedsexamen — havde fundet Anledning til for saavidt muligt at værne om en ensartet og forsvarlig Fremgangsmaade ved slige Bevillingers Meddelelse, at optage en Forhandling om de Betingelser, som det for sit Vedkommende maatte ønske fastholdte for at anbefale slige Bevillingers Meddelelse. Udslaget af disse Overvejelser var i det Væsentlige gjengivet i følgende Betragtninger.

For at kunne dispensereres fra Fordringen om første Karakter ved Embedsexamen, maatte Kandidaterne have aflagt anden Prøve paa en videnskabelig Dygtighed, som kunde raade Bod paa den mindre gode Examenskarakter. Til dette Øjemed maatte den aflagte Prøve være forudgaaende Arbejder; selve den til Forsvar bestemte Afhandling kunde aldrig ikke komme i Betragtning i saa Henseende.

Dernæst maatte Prøven i Lighed med en Embedsexamen kunne være Gjenstand for en objektiv Bedømmelse. Dette gjaldt ikke blot om Skriftlige, der forelaa Offentligheden, men ogsaa om saadanne utrykte Arbejder, der havde været Gjenstand for en officiel Bedømmelse fra Universitetets Sid

delukket var det vel heller ikke, at en Mands Virken i en Embeds-
 jerning, som stillede ham overfor eller dog gav ham Lejlighed til at syste-
 med Opgaver af selvstændig videnskabelig Betydning, i de Sagkyndiges
 eds kunde begrunde en saadan objektiv Dom om hans videnskabelige
 udvikling, som kunde træde istedetfor særlige Prøver. Men derimod vilde
 enkelt Videnskabsmands Vidnesbyrd om hans personlige Kjendskab til
 kandidaternes Arbejder ordentligvis ikke kunne erstatte den manglende
 karakter ved Embedsexamen; thi i modsat Fald vilde et enkelt Medlem af
 Fakultetet faae en Beføjelse til med sine anbefalinger i den her omhand-
 lende Retning at højne det samlede Fakultets Dom, som ingenlunde kunde
 lader burde tilkomme ham.

Endelig maatte Prøven, som skulde kunne erstatte den manglende
 karakter, endnu bære Vidnesbyrd om en almindelig videnskabelig Uddannelse
 henfor en Fordybelse i en eller anden Enkelthed, hvilken Forfatteren
 kunde have gransket uden derfor at have sat sig ind i Videnskabens
 almindelige Grundsætninger og Behandlingsmaade.

Til yderligere Støtte for disse Sætninger, kunde anføres, at det ikke
 skjønnes rettere, end at de vare i væsentlig Overensstemmelse med hvad
 Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet havde udtalt i Skrivelse af
 7de Juni 1878, jfr. Univ. Aarb. f. 1877—78 S. 324, angaaende Fritagelse
 for Magisterkonferensen som Betingelse for Adgangen til at disputere for
 Doktorgraden. I denne Skrivelse hed det nemlig, at Ministeriet »for Frem-
 den ikkun i saadanne Tilfælde vil anbefale Fritagelse for Magister-
 konferensen som Betingelse for Adgangen til at disputere, hvor Doktoranden
 anden Vej, navnlig ved videnskabelige Arbejder, har godtgjort at besidde
 en almindelig videnskabelige Dannelselse og Dygtighed i sit specielle Fag,
 hvor Magisterkonferensen kan bortfalde«. Naar Ministeriet her talte om, at
 vedkommende »ad anden Vej« skulde have godtgjort o. s. v., da kunde
 der efter hele Sammenhængen og Tilføjelsen om de videnskabelige Arbejder
 ikke være Tvivl om, at det derved havde tænkt paa saadanne Kjends-
 gerninger, der ikke blot kunde være Gjenstand for Enkeltmands subjektive
 Skjøn, men egnede sig til en mere almindelig objektiv Bedømmelse.

Hvad Fakulteternes Udtalelser om Spørgsmaalet angik, saaes dette
 ikke i alt Fald gennem et længere Tidsrum at have foreligget for det
 teologiske og juridiske Fakultets Vedkommende. Derimod forelaa Ud-
 talelser fra de andre Fakulteter, som, med Undtagelse af et enkelt Punkt,
 skjønnes at være i væsentlig Overensstemmelse med de opstillede Sæt-
 ninger.

For det lægevidenskabelige Fakultets Vedkommende kunde saaledes
 henvises til en i Univ. Aarb. f. 1878—79 S. 639 omtalt Sag, hvor Fakultet
 som Grund til at anbefale en Ansøgning foruden Ansøgerens lange
 Hospitalstjeneste tildels i mere ansvarsfulde Stillinger endvidere paaberaabte
 hans forskjellige videnskabelige Afhandlinger som fyldestgørende Vid-
 nesbyrd om en videnskabelig Udvikling og Modenhed, der vel kunde veje
 op med hans mindre gode Examen. I en i Univ. Aarb. f. 1876—77 S.
 1—82 gjengiven Sag støttede Fakultetet dernæst sin anbefaling paa, at
 Ansøgeren havde gjort sig bekendt ved flere vellykkede litterære Arbejder,

mod hvilken Begrundelse der Intet var at sige; men naar det dernæst paa-beraabtes, at den af Ansøgeren indleverede Afhandling var funden værdig til at forsvares for Doktorgraden, da vilde Konsistorium i Henhold til foranstaaende Udvikling nu ikke kunde tiltræde en slig Begrundelse, og det havde derfor ogsaa i Skrivelse af 9de Juli 1888, jfr. Univ. Aarb. f. 1887—88 S. 304, fremhævet det Urigtige i at bedømme Afhandlingen forinden Tilladelsen til at disputere for Graden var erhvervet.

Det filosofiske Fakultet havde Gang efter Gang anerkjendt de opstillede Grundsætninger. Af Univ. Aarb. f. 1887—88 S. 304 vilde det saaledes sees, at et Andragende fra en Sognepræst med Karakteren *Haud illaudabilis* til theologisk Embedsexamen om at maatte disputere for den filosofiske Doktorgrad ikke blev anbefalet, fordi »Fakultetet altid havde stillet og fremdeles troede at maatte stille som en uafviselig Betingelse lignende Tilfælde den Fordring, at Forfatteren paa anden Maade havde aflagt fyldestgørende Beviser paa videnskabelig eller litterær Dygtighed, hvilket i det paagjældende Tilfælde ikke var Fakultetet bekjendt«. Ifølge Univ. Aarb. f. 1888—89 S. 718—19 havde Fakultetet ligeledes undladt at anbefale en lignende Ansøgning fra en Sognepræst, fordi det eneste Skrift Ansøgeren hidtil havde offentliggjort, og hvortil Fakultetet ved denne Lejlighed havde kunnet tage Hensyn, vel var et flittigt og dygtigt topografisk Arbejde, men ikke viste Forfatterens Evne til videnskabelig Behandling af et historisk Æmne. Omvendt kunde henvises til, hvorledes Fakultetet ifølge Univ. Aarb. f. 1876—77 S. 81 varmt havde anbefalet en Ansøgning paa Grund af Andragerens værdifulde historiske Afhandlinger m. v.

Hvad endelig angik det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Stilling til Spørgsmaalet, skulde blot henvises til Univ. Aarb. f. 1871—72 S. 106, hvor Fakultetet vilde findes at have anbefalet en lignende Ansøgning, fordi Ansøgeren havde aflagt Beviser paa et selvstændigt og frugtbringende Studium af Videnskabsfag henhørende under Fakultetet, idet han blandt Andet havde faaet Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af Prisoppgaven i Fysik.

Da man forsaa vidt fra alle Sider syntes enig om de rigtige Grundsætninger for Afgjørelsen af, om de ommeldte Bevillinger burde gives, havde Konsistorium heri fundet en forstærket Opfordring til derefter regelmæssige Fastholdelse som Norm for sine fremtidige Erklæringer deslige Sager og udtalte det Haab, at der til Afværgelse af Uoverensstemmelser ogsaa fra Fakulteternes Side maatte blive fastholdt tilsvarende Synspunkter for Afgjørelsen af, om en Ansøgning burde anbefales eller Anbefaling burde nægtes den.

c. Dispensationer med Hensyn til Erhvervelsen af Grader.

Under 12te Februar 1891 modtog Konsistorium fra det lægevidenskabelige Fakultet et Andragende fra Cand. med. & chir. *N. P. Schierbeck* om Tilladelse til at disputere for den medicinske Doktorgrad, uagtet han kun havde *Haud illaud. primi gradus* til den lægevidenskabelige Embedsexamen, hvilket Andragende Fakultetet, under Henvi-
20

essor, Dr. Bohr medfulgt Erklæring, anbefalede. I Skrivelse af 9de Marts 1891 meddelte Konsistorium Fakultetet, at det ikke skønnede rettere, end at den af Professor Bohr afgivne Erklæring kun indeholdt en Udtalelse om Andragerens Flid, men ikke Noget om, at Andrageren var i Besiddelse af en saadan videnskabelig Dygtighed, som kunde begrunde en Dispensation fra Regelen om, at der til Erhvervelsen af Doktorgraden fordredes Laudabilis til Embedsexamen. Efterat Konsistorium fra Fakultetet havde modtaget en yderligere Udtalelse fra Professor Bohr om Andragerens Kvalifikationer, indstillede Konsistorium under 21de Marts og 16de April s. A. til Kirke- og Undervisningsministeriet, at Dispensationen søgtes bevilget. Ved kongelig Resolution af 30te April s. A. blev der meddelt Kandidat Schierbeck den søgte Dispensation.

Ved kongelig Resolution af 26de Juni 1891 blev det, efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium, tilladt Cand. med. & chir. *Ludv. Kraft* at disputere for den medicinske Doktorgrad, uagtet han kun havde opnaaet Haud illaud. primi gradus til den lægevidenskabelige Embedsexamen.

VI. Akademiske Højtideligheder.

Reformationsfesten højtideligholdtes Fredagen den 14de November 1890. Talen*) holdtes af Professor, Dr. theol. *C. H. Scharling***). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Samme: »Zions Bjerg og Davids Stad. Topografiske Studier.« Med to Planer af Jerusalem. 46 S. 4to.

— Festen i Anledning af Hans Majestæt Kongens Fødselsdag fejredes Onsdagen den 15de April 1891. Universitetets Rektor, Professor, Dr. phil. *P. E. Holm*, holdt Talen***). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Samme: »Den dansk-norske Stats Stilling under Krigene i Europa 1740—42.« 60 S. 4to.

— Under 22de Oktober 1890 meddelte Konsistorium Tilladelse til, at der i Indbydelsesskriftet til Reformationsfesten i 1890 maatte optages to Kort over Jerusalem.

VII. Videnskabelige Samlinger.

I. Den botaniske Have.

a. Det til plantefysiologiske Undersøgelser bevilgede aarlige Beløb.

Under 31te Maj 1890 modtog Konsistorium fra Direktøren for botanisk Have, Professor, Dr. Warming et Andragende, hvori Professor i Plante-fysiologi *R. Pedersen* anholdt om, at det paa botanisk Haves Konto

*) Trykt i H. K. v. Schéele's „Tidsskrift för kristlig Tro och Bildning“. 1891.

**) Se Univ. Aarb. f. 1889—90 S. 144.

***) Trykt i Tidsskriftet „Museum“, 4de—5te Hefte, Aargang 1891.